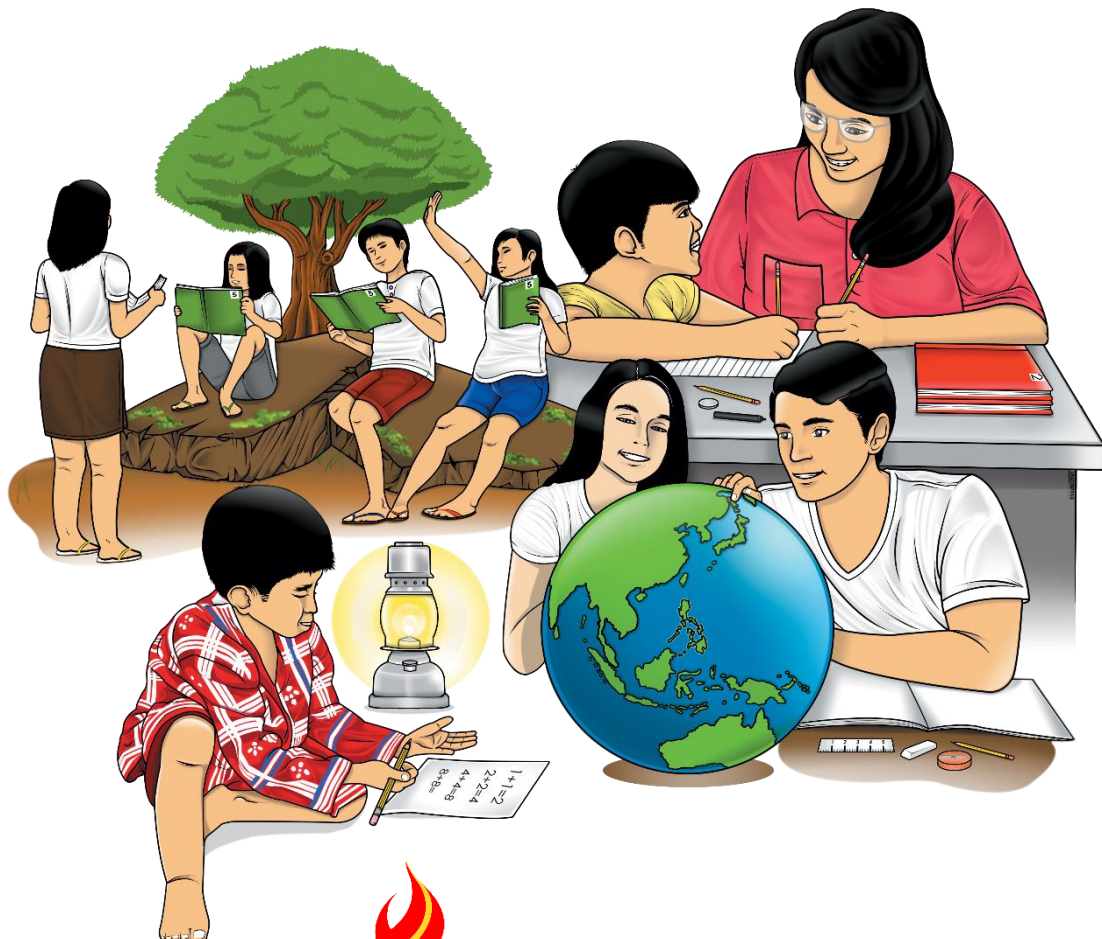

Filipino

Unang Markahan – Modyul 9: Mga Hakbang Sa Pananaliksik

Filipino – Baitang 7
Alternative Delivery Mode
Unang Markahan – Modyul 9: Mga Hakbang sa Pananaliksik
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Leonor Magtolis Briones
Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo Sa Pagsusulat Ng Modyul

Manunulat:	Mylen E. Dongosa
Editor:	Virgilina Cabaylo Gina B. Valdez
Tagasuri:	Lelita A. Laguda
Tagaguhit:	Lhryn T. Jaranilla Swelyn E. Forro
Tagalapat:	Guinevier T. Allosa
Tagapamahala:	Allan G. Farnazo Gibert G. Barrera Arturo P. Tingson, Jr Peter Van C. Ang-Ug Juliet F. Lastimosa Sally A. Palomo Gregorio O. Ruales

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region XII

Office Address: Department of Education – Region XII
Office Address: Regional Center, Brgy. Carpenter Hill, City of Koronadal
Telefax: (083) 2288825/ (083) 2281893
Email Address: depedroxii.org Email: region12@deped.gov.ph

Filipino

Unang Markahan – Modyul 9: Mga Hakbang sa Pananaliksik

Paunang Salita

Para sa tagapagdaloy:

Malugod na pagtanggap sa asignaturang **Filipino 7** ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul para sa araling **Mga Hakbang sa Pananaliksik!**

Ang modyul na ito ay pinagtulungang dinisenyo, nilinang at sinuri ng mga edukador mula sa pambuliko at pampribadong institusyon upang gabayan ka, ang gurong tagapagdaloy upang matulungang makamit ng mag-aaral ang pamantayang itinakda ng Kurikulum ng K to12 habang kanilang pinanagumpayan ang pansarili, panlipunan at pang-ekonomikong hamon sa pag-aaral.

Ang tulong-aral na ito ay umaasang makauugnay ang mag-aaral sa mapatnubay at malayang pagkatuto na mga gawain ayon sa kanilang kakayahan, bilis at oras. Naglalayon din itong matulungan ang mag-aaral upang makamit ang mga kasanayang pan-21 siglo habang isinasaalang-alang ang kanilang mga pangangailangan at kalagayan.

Bilang karagdagan sa materyal ng pangunahing teksto, makikita ninyo ang kahong ito sa pinakakatawan ng modyul:

Mga Tala para sa Guro

Ito'y naglalaman ng mga paalala, panulong o estratehiyang magagamit sa paggabay sa mag-aaral.

Bilang tagapagdaloy, inaasahang bibigyan mo ng paunang kaalaman ang mag-aaral kung paano gamitin ang modyul na ito. Kinakailangan ding subaybayan at itala ang pag-unlad nila habang hinahayaan silang pamahalaan ang kanilang sariling pagkatuto. Bukod dito, inaasahan mula sa iyo na higit pang hikayatin at gabayan ang mag-aaral habang isinasagawa ang mga gawaing nakapaloob sa modyul.

Para sa mag-aaral:

Malugod na pagtanggap sa **Filipino 7** ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul ukol sa **Mga Hakbang sa Pananaliksik!**

Ang kamay ay madalas gamiting simbolo ng kakayahan, aksyon at layunin. Sa pamamagitan ng ating mga kamay tayo ay maaaring matuto, lumikha, at magsakatuparan ng gawain. Ang kamay sa tulong-aral na ito ay sumisimbolo na ikaw, bilang isang mag-aaral, ay may angking kakayahang matutuhan ang mga kaugnay na kompetensi at kasanayan. Ang iyong pang-akademikong tagumpay ay nakasalalay sa iyong sarili o sa iyong mga kamay.

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang modyul na ito ay may mga bahagi at icon na dapat mong maunawaan.

Alamin

Sa bahaging ito, malalaman mo ang mga dapat mong matutuhan sa modyul.

Subukin

Sa pagsusulit na ito, makikita natin kung ano na ang kaalaman mo sa aralin ng modyul. Kung nakuha mo ang lahat ng tamang sagot (100%), maaari mong laktawan ang bahaging ito ng modyul.

Balikan

Ito ay maikling pagsasanay o balik-aral upang matulungan kang maiugnay ang kasalukuyang aralin sa naunang leksyon.

Tuklasin

Sa bahaging ito, ang bagong aralin ay ipakikilala sa iyo sa maraming paraan tulad ng isang kuwento, awitin, tula, pambukas na suliranin, gawain o isang sitwasyon.

Suriin

Sa seksyong ito, bibigyan ka ng maikling pagtalakay sa aralin. Layunin nitong matulungan kang maunawaan ang bagong konsepto at mga kasanayan.

Pagyamanin

Binubuo ito ng mga gawaing para sa malayang pagsasanay upang mapagtibay ang iyong pang-unawa at mga kasanayan sa paksa. Maaari mong iwasto ang mga sagot mo sa pagsasanay gamit ang susi sa pagwawasto sa huling bahagi ng modyul.

Isaisip

Naglalaman ito ng mga katanungan o pupunan ang patlang ng pangungusap o talata upang maproseso kung anong natutuhan mo mula sa aralin.

Isagawa

Ito ay naglalaman ng gawaing makatutulong sa iyo upang maisalin ang bagong kaalaman o kasanayan sa tunay na sitwasyon o realidad ng buhay.

Tayahin

Ito ay gawain na naglalayong matasa o masukat ang antas ng pagkatuto sa pagkamit ng natutuhang kompetensi.

Karagdagang Gawain

Sa bahaging ito, may ibibigay sa iyong panibagong gawain upang pagyamanin ang iyong kaalaman o kasanayan sa natutuhang aralin.

Susi sa Pagwawasto

Naglalaman ito ng mga tamang sagot sa lahat ng mga gawain sa modyul.

Sa katapusan ng modyul na ito, makikita mo rin ang:

Sanggunian

Ito ang talaan ng lahat ng pinagkuhanan sa paglikha o paglinang ng modyul na ito.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.
2. Huwag kalimutang sagutin ang *Subukin* bago lumipat sa iba pang gawaing napapaloob sa modyul.
3. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat pagsasanay.
4. Obserbahan ang katapatan at integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
5. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagdaloy kung tapos nang sagutin lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang inyong guro o tagapagdaloy. Maaari ka rin humingi ng tulong sa iyong mga magulang, sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami, sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakakuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi. Kaya mo ito!

Alamin

Kumusta ka na kaibigan! Naririto akong muli si Kokoy na handang gumabay sa iyo sa ating paglalakbay.

Alam kong marami ka nang natutuhan sa mga nakaraang mga modyul. Binabati kita sapagkat nasa ikasiyam na modyul ka na ng unang markahan.

Bago tayo magpatuloy, alam kong pinagawa ka ng iyong guro ng mga takdang aralin. Nasagot mo ba ito nang maayos? Anong ginagawa mo kapag hindi mo naiintindihan ang aralin?

Naghanap ka ba ng internet? Nagtanong sa mga nakaaalam o naghanap ng mga aklat na may kaugnayan dito?

Upang mas lalo mo pang maintindihan kung paano maghanap ng ibang impormasyon, magpatuloy ka sapagkat sa modyul na ito ay mabibigyan ka nang sapat na kaalaman kung paano maghanap ng impormasyon sa tulong ng iba't ibang hakbang ng pananaliksik.

Padayon kaibigan! Halina't mag-aral upang matuto!

naghanap ng mga aklat na may kaugnayan dito?

Subukin

Bago ka magpatuloy kaibigan, mayroon akong inihandang pagsusulit upang subukin ang iyong kaalaman. Sige, sagutin mo na.

Panuto: Piliin ang titik ng napiling sagot at isulat sa sagutang papel

1. Isang uri ng sulatin na nangangailangan ng sapat na paghahanda at masusing pag – iisip upang patunayan at makuha ang anumang impormasyon na nais ng manunulat.
 - a. pagbabalita
 - b. pagsasalaysay
 - c. pananaliksik
 - d. pakikipanayam
2. Talaan ng iba’t ibang sanggunian katulad ng mga aklat, artikulo, report, peryodiko, magasin at iba pang nalathalang material.
 - a. paksa
 - b. burador
 - c. balangkas
 - d. bibliyograpi
3. Mga sangguniang nakalimbag tulad ng encyclopedia, almanac, atlas at diksiyonaryo.
 - a. internet
 - b. aklat o libro
 - c. magasin at diyaryo
 - d. video mula sa youtube

4. Mahalagang isaalang-alang sa paggawa ng pananaliksik.
 - a. paksa
 - b. layunin
 - c. pagsulat ng burador
 - d. pagsulat ng pinal na pananaliksik
5. Binibigyang pansin dito ang nilalaman at paraan ng pagsulat gayundin ang baybay, bantas at wastong gamit ng mga salita.
 - a. paglalahad ng layunin
 - b. pagsulat ng pinal na pananaliksik
 - c. pagwawasto at pagrebisa ng burador
 - d. paghahanda ng pansamantalang bibliyograpi
6. Ang tentatibong balangkas ay makatutulong sa isang mananaliksik upang mabilis matapos ang pananaliksik dahil _____.
 - a. Ito ang magbibigay direksiyon at magsisilbing patnubay sa pagbabasa at pangangalap ng mga tala.
 - b. Ito ay magbibigay nang sapat na sangguniang gagamitin sa pagbasa.
 - c. Ito ay magbibigay ng layunin sa pag – aaral
 - d. Ito ay naglalahad ng tiyak na impormasyon sa pangangalap
7. Ang mga pahayag ay mga katangian ng isang pananaliksik maliban sa isa.
 - a. Ang paksang pipiliin ay ay dapat naaayon sa interes at may mga materyales na mapagkukunan.
 - b. Ang paghahanda ng tentatibong balangkas ay makatutulong para sa mas mabilis na pananaliksik dahil ito ang magbibigay ng direksiyon at magsisilbing patnubay sa pangangalap ng mga tala
 - c. Maging maingat at suriing mabuti ang mga talang makukuha sa internet sapagkat maraming impormasyong mula rito ay kaduda-duda o walang katotohanan.
 - d. Lahat ng datos na nakuha ay dapat isama at di kailangang pag-aralan.
8. Ito ay tumutukoy sa mga impormasyong nagmumula sa mga napapanood na video, dokumentaryo at iba pang palabas pantelebisyon.
 - a. Internet
 - b. aklat o libro
 - c. video mula sa youtube, dokumentaryo
 - d. panayam, seminar at workshop
9. Mga impormasyong nagmula o makukuha sa mga tagapagsalita o tagapanayam na eksperto sa paksang kanilang ibinibigay sa tagapakinig
 - a. internet
 - b. artikulo sa magasin at diyaryo
 - c. mga panayam, seminar at workshop
 - d. video mula sa youtube, mga dokumentaryo at ibang palabas pantelebisyon

10. Ang tawag sa mga talang nakuha na malayang naipapahayag ang tala sa pagbibigay – paliwanag sa sinasabi sa orihinal
- lagom
 - hawig
 - burador
 - tuwirang sipi
11. Ito ay pangangalap ng tala na kung saan ang tala ay isinusulat sa sariling salita na walang impormasyong nawawala.
- lagom
 - hawig
 - burador
 - tuwirang sipi
12. Ito ay pangangalap-tala na kinokopya ang mga salita sa aklat at ipinapaloob sa isang panipi.
- hawig
 - lagom
 - layunin
 - tuwirang sipi
13. Ang sumusunod ay mga hakbang sa pagsasagawa ng pananaliksik maliban sa.
- pagpili sa paksa
 - paglalahad sa layunin
 - paghahanda ng tentatibong balangkas
 - paggawa ng haypotesis
14. Mga impormasyong magmula o makuha sa mga panayam, seminar at workshop na ang tagapagsalita ay mga eksperto sa nasabing paksa.
- mga panayam,seminar at workshop
 - mga artikulo mula sa magasin at diyaryo
 - videos mula sa youtube at dokumentaryon palabas
 - mga aklat o libro
15. Anong katangian ng dapat taglayin ng isang mananaliksik?
- Minamadali ang trabaho
 - Ang mga datos ay nakabase lamang sa naririnig
 - Pangongopya ng mga datos, ideya, pangungusap at balangkas ng isang akda.
 - Ang isang mananaliksik ay nangangalap ng mga datos o impormasyon upang malutas ang isang partikular na suliranin sa siyentipikong pamamaraan

Aralin

9

MGA HAKBANG SA PANANALIKSIK

Pinakamahalagang Kasanayan sa Pampagkatuto: F7PN-Ij-6

Naisa-isa ang mga hakbang na ginawa sa panaliksik mula sa napakinggang mga pahayag.

- Naipaliliwag ang kahulugan ng pananaliksik; at
- Naisa-isa ang mga hakbang na ginawa sa pananaliksik mula sa napakinggang mga pahayag

Balikan

Kumusta ka mahal kong kaibigan? Napagtagumpayan mo na bang sagutin ang subukin? Ipagpatuloy mo at ating alamin kung tumpak ang iyong mga sagot.

Ops! bago tayo magpatuloy sa ating aralin. Sagutin mo muna ang mga gawain.

Gawain 1: Dugtungan mo.

Suriin mo ang nakasulat na pahayag. Ano ang masasabi mo ukol dito? Dugtungan mo ang pahayag na “I believe ito ay isang...” Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

www.deped.gov.ph

I believe ito ay isang

Gawain 2: Magkahanap ka

Hanapin ang mga sampung (10) salitang may kaugnayan sa PANANALIKSIK. Isulat ang napiling salita sa sagutang papel.

L	D	H	K	W	Y	V	W	Z	Q	D	I	O	M	G
X	A	R	T	G	T	Q	J	X	A	O	P	D	V	T
I	Q	K	D	C	Y	W	C	L	E	I	A	I	R	B
V	Y	U	I	W	N	E	Y	P	S	C	R	S	O	C
B	F	E	G	T	F	T	Q	A	I	Y	G	U	K	Q
U	L	C	S	C	I	A	B	G	B	J	O	S	I	F
R	W	P	H	M	B	R	D	H	Q	H	Y	A	M	A
A	S	K	A	P	O	A	K	A	V	C	I	M	E	K
D	T	C	N	W	Q	T	L	H	G	J	L	X	D	Y
O	Z	U	S	I	F	B	I	A	L	F	B	Y	A	V
R	S	D	E	K	N	G	O	N	N	T	I	Z	K	E
Z	I	V	Q	B	Y	U	C	D	Y	G	B	H	A	X
W	J	K	L	W	D	M	Y	A	S	Q	K	W	M	Q
T	L	O	H	I	K	A	L	A	D	A	U	A	B	E
X	J	S	Z	J	P	T	S	P	L	T	H	J	S	I

Tuklasin

Kaibigan, alam kong masaya ka sapagkat nasagutan mo nang maayos ang mga gawain sa itaas. Ngayon, ay magpapatuloy na tayo.

Basahin at unawain mo ang usapan ng magkaibigan sa ibaba upang mabigyan ka ng kaalaman sa ating paksa.

Tara kaibigan! Ipagpatuloy natin ang ating talakayan. Ngayon, isa-isahin natin ang mga hakbang sa pagsasagawa ng pananaliksik.

Mga hakbang sa pananaliksik

9. Pagsulat ng Pinal na Pananaliksik. Isulat ang pinal na pananaliksik batay sa pormat na ibinigay ng guro.

8. Pagwawasto at Pagrebisa ng Burador. Sa bahaging ito ay bigyang-pansin ang nilalaman at paraan ng pagsulat gayon din ang baybay, wastong bantas at wastong gamit ng mga salita.

7. Pagsulat ng Burador o Rough Draft. Tuloy-tuloy na isulat ang mga kaisipang dumadaloy sa isip. Huwag munang bigyang-diin ang mga maling pangungusap

6. Paghahanda ng Iniwastong Balangkas o Final Outline: Sa bahaging ito planuhin at isiping mabuti ang kabuoang pananaliksik na gagawin.

5. Pangangalap-tala o Note Taking. Sa paghahanap ng tala ay iminumungkahing gumamit ng index card. Hatiin sa tatlo ang mga talang nakuha-lagom, tuwirang sipi at hawig. Kapag lagom ay isulat

4. Paghahanda ng Tentatibong Balangkas. Makatutulong ito para sa mas mabilis na pananaliksik dahil ito ang magbibigay ng direksiyon at magsisilbing patnubay mo sa pagbabasa at pangangalap ng mga tala.

3. Paghahanda ng Pansamantalang Bibliyograpi. Ang bibliyograpi ay talaan ng iba't ibang sanggunian katulad ng mga aklat, artikulo, report, peryodiko, magasin at iba pang nalathalang materyal. Maaari ring gamitin ang internet.

2. Paglalahad ng Layunin. Isa-isahin ang iyong dahilan o layunin kung bakit nais isagawa ang pananaliksik.

1. Alamin o Piliin ang paksa Kung walang tiyak na paksang sasaliksikin siguraduhing ang pipiliing paksa ay naaayon sa iyong interes, may mga materyales na mapagkukunan at yaong mayroon kang malawak na kaalaman.

**MAGSIMULA
DITO**

Suriin

Kaibigan! Ngayon ay subukin natin ang iyong pag - unawa sa paksang tinalakay.

Panuto: A. Suriin ang mga sumusunod na pahayag na nagpapatotoo hinggil sa pananaliksik. Lagyan ng tsek (✓) ang bawat bilang.

1. Sa pagsulat ng pananaliksik, ang paksang pipiliin ay dapat naaayon sa interes at may mga materyales na mapagkukunan.
2. Ang paghahanda ng tentatibong balangkas ay makatutulong para sa mas mabilis na pananaliksik dahil ito ang magbibigay ng direksiyon at magsisilbing patnubay sa pangangalap ng mga tala.
3. Maging maingat at suriing mabuti ang mga talang makukuha sa internet sapagkat maraming impormasyong mula rito ay kaduda-duda o walang katotohanan.
4. Sa isang pananaliksik ay dapat na isa-isahin ang iyong mga dahilan o layunin kung bakit nais isagawa ang pananaliksik
5. Kapag ang mga talang nakuha ay tuwirang sipi, kopyahin ang mga salita sa aklat at ipaloob ito sa panipi.

Panuto: B. Ibigay ang hinihinging sagot ng bawat pangungusap. Isulat ang titik ng tamang sagot sa patlang bago ang bilang.

- _____ 1. Isang proseso ng pangangalap ng datos o impormasyon upang malutas ang isang partikular na suliranin sa siyentipikong paraan.
- a. pakikipanayam
 - b. pananaliksik
 - c. pagbabalita
 - d. pangangalap ng tala

- _____ 2. Sa bahaging ito ay binibigyang pansin ang nilalaman at paraan ng pagsulat gayundin ang baybay, bantas at wastong gamit ng mga salita.
- a. paglalahad ng layunin
 - b. pangangalap-tala
 - c. pagsulat ng burador
 - d. pagwawasto at pagrerebisa ng burador
- _____ 3. Ito ang magbibigay ng direksiyon at magsisilbing patnubay ng tagapagsaliksik sa pangangalap ng mga tala.
- a. pangangalap-tala
 - b. paglalahad ng layunin
 - c. pagsulat ng pinal na pananaliksik
 - d. paghahanda ng tentatibong balangkas
- _____ 4. Mahalagang isaalang-alang sa paggawa ng pananaliksik.
- a. paksa
 - b. layunin
 - c. pagsulat ng burador
 - d. pagsulat ng pinal na pananaliksik
- _____ 5. Talaan ng iba't ibang sanggunian katulad ng mga aklat, artikulo, report peryodiko, magasin at iba pa.
a. burador	c. balangkas
b. bibliyograpi	d. mga layunin

Pagyamanin

Kung ikaw ay gagawa ng isang pananaliksik tungkol sa isang paksa, ano kaya ang maari mong mapagkunan ng mga impormasyon o datos? Mahalagang malaman ng isang mag-aaral na tulad mo kung saan makakakuha ng impormasyon/datos para maging maayos ang gagawing pananaliksik. Upang lubos mong maunawaan ang ating aralin, basahin ang maaaring pagkunan ng impormasyon o datos.

IBA'T IBANG MAARING MAPAGKUNAN NG MGA IMPORMASYON

1. Ang Internet

Sa panahong ito kung saan laganap at napakabilis nang modernisasyon sa teknolohiya, napakadali nang kumalap ng impormasyon sa tulong ng internet. Sa isang *click* lang sa *search engine* tulad ng google ay aabot ng daang libong resulta na ang lalabas sa loob lang ng kalahating segundo. Subalit kailangang maging mapanuri at matalino rin ang taong nananaliksik upang matukoy kung mapagkakatiwalaan at tumpak ba ang mga impormasyong kanyang nakalap.

2. Ang mga Aklat o Libro

Maging sa panahon ng mabilis na pag-unlad ng teknolohiya, ang mga nakalimbag o naka-*pdf* na aklat o libro ay mabisa pa ring mapagkukunan ng impormasyon. Kasama na rito ang iba't ibang sangguniang nakalimbag tulad ng encyclopedia, almanac, atlas at diksyonaryo.

3. Mga Artikulo sa Magasin at Diyaryo

Sa mga magasin at diyaryo man ay marami ring artikulo o tekstong maaaring pagmulan ng kinakailangang impormasyon.

4. Mga video mula sa Youtube, mga Dokumentaryo at iba pang Palabas Pantelebisyon

Ang mga impormasyon ay hindi nagmumula sa mga nababasang pinagkukunan kundi gayundin sa mga napapanood na video, dokumentaryo, at iba pang palabas pantelebisyon.

5. Mga Panayam, Seminar, at Workshop

Ang ilang napapanahong impormasyon ay maaari ring magmula o makuha sa mga panayam, seminar, at workshop kung saan ang mga tagapagsalita o tagapanayam ay mga eksperto sa paksang kanilang ibinibigay para sa mga tagpakinig.

Pagsasanay 1: Tukuyin kung anong mga impormasyon ang ipinapakita sa mga larawan. Punan ang patlang.

1.

M _ G _ _ I _

2.

_ K L _ T

3.

Y _ _ T _ B _

4.

G O _ _ G _ E

Pagsasanay 2: Ang sumusunod ay ang mga hakbang sa pagsasagawa ng isang pananaliksik. Isaayos ang mga ito sa pamamagitan ng paglalagay ng bilang 1 hanggang 9 sa patlang.

- _____ Pagwawasto at pagrebisa ng burador
- _____ Alamin o piliin ang paksa
- _____ Paghahanda ng iwinastong balangkas o Final outline
- _____ Pangangalap-tala o note taking
- _____ Pagsulat ng pinal na pananaliksik
- _____ Paghahanda ng pansamantalang bibliyograpi
- _____ Paglalahad ng layunin
- _____ Pagwawasto at pagrebisa ng burador
- _____ Paghahanda ng tentatibong balangkas

Isaisip

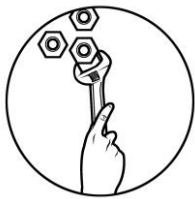
Panuto: A. Piliin sa kahon ang tamang salita upang mabuo ang diwa ng talata. Isulat ang wastong salita sa patlang.

akademiko	pananaliksik
impormasyon	pandalubhasaan
paghahanda	manunulat

Ang _____ ay isang _____ at _____ uri ng sulatin na nangangailangan ng sapat na _____, kritikal, masusi at lohikal na pag-iisip upang patunayan at makuha ang anumang _____ na nais ng manunulat.

Panuto: B. Tukuyin kung ang mga sumusunod na pahayag ay mahahalagang kaisipan sa paksang tinalakay. Lagyan ng hugis bituin ★ kung ito ay mahalagang kaisipan.

- _____ 1. Mahalaga ang kahandaan ng isang mananaliksik upang magawa ng maayos at tumpak ang gagawing pananaliksik.
- _____ 2. Ang isang mananaliksik ay nangangalap ng mga datos o impormasyon upang malutas ang isang partikular na suliranin sa siyentipikong pamamaraan.
- _____ 3. Kahit sino ay maaaring gumawa ng isang pananaliksik.
- _____ 4. Mahalagang sundin ang mga hakbang sa pananaliksik upang maisagawa ito nang maayos at makuha ang mga impormasyong kinakailangan.
- _____ 5. Bilang mananaliksik ang paksang pipiliin ay dapat na naaayon sa iyong interes at may materyales na mapagkukunan.

Isagawa

Magsaliksik ka!

- Mag-isip bilang mananaliksik
 - Magsaliksik at sumuri ng isang maikling kuwento na nagmula o may kinalaman sa mga tradisyon at pagpapahalagang makikita sa lugar na pinagmulan ng kuwento.
 - Gamitin ang mga natutuhan sa pagsasagawa ng pananaliksik
 - Sundan ang balangkas sa ibaba.
- A. Pamagat ng maikling kuwentong napili
 - B. Buod ng maikling kuwentong napili
 - C. Layunin kung bakit dapat basahin ang maikling kuwento
 - D. Anong mga tradisyon o pagpapahalaga ng mga mamamayan ang masasalamatin sa kuwento.
 - E. Mga aral na nakuha mula sa kuwentong napili

Tayahin

Binabati kita kaibigan sa iyong kagalingan sa pagsunod sa mga panuto sa lahat ng gawain. Upang masukat ang iyong natutuhan sa araling tinalakay ay sagutin mo na ang mga sumusunod na katanungan.

Panuto: Piliin at isulat sa sagutang papel ang letra ng tamang sagot.

1. Mga sangguniang nakalimbag tulad ng encyclopedia, almanac, atlas at Diksiyonaryo.
 - a. internet
 - b. aklat o libro
 - c. magasin at diyaryo
 - d. video mula sa youtube
2. Mga magasin at diyaryo na maraming artikulo o tekstong maaaring pagmulan ng kinakailangang impormasyon.
 - a. internet
 - b. aklat o libro
 - c. magasin at diyaryo
 - d. mga panayam,seminar at workshop
3. Tumutukoy sa mga napapanood na videos, dokumentaryo at iba pang palabas Pantelebisyon.
 - a. internet
 - b. aklat o libro
 - c. video mula sa youtube, at dokumentaryo
 - d. mga panayam, seminar at workshop
4. Mga impormasyong nagmula sa tagapagsalita o tagapanayam na eksperto paksang kanilang ibinibigay para sa mga tagapakinig
 - a. aklat o libro
 - b. magasin at diyaryo
 - c. internet
 - d. mga panayam, seminar at workshop

5. Isang uri ng sulatin na nangangailangan ng sapat na paghahanda, kritikal, masusi at lohikal na pag-iisip upang patunayan at makuha ang anumang impormasyon na nais ng manunulat.
 - a. pagbabalita
 - b. pagsasalaysay
 - c. pananaliksik
 - d. pakikipanayam
6. Talaan ng iba't ibang sanggunian katulad ng mga aklat, artikulo, report, peryodiko, magasin at iba pang nalathalang materyal
 - a. paksa
 - b. burador
 - c. balangkas
 - d. bibliyograpi
7. Mga talang nakuha na naisusulat sa sariling salita nang walang kahulugan o impormasyong nawawala.
 - a. lagom
 - b. hawig
 - c. balangkas
 - d. tuwirang sipi
8. Ito naman ay mga talang nakuha na malayang naipapahayag ang tala sa pagbibigay – paliwanag sa sinasabi sa orihinal.
 - a. lagom
 - b. hawig
 - c. burador
 - d. tuwirang sipi
9. Pangangalap-tala na kinokopya ang mga salita sa aklat at ipinapaloob sa isang panipi.
 - a. hawig
 - b. lagom
 - c. layunin
 - d. tuwirang sipi
10. Ang ____ ay makakatulong sa isang mananaliksik sa mas mabilis na pananaliksik dahil ito ang magbibigay direksiyon at magsisilbing patnubay sa pagbabasa at pangangalap ng mga tala.
 - a. pagpili sa paksa
 - b. tentatibong balangkas
 - c. pangangalap-tala
 - d. talapaglalahad ng layunin
11. Sa bahaging ito ng pananaliksik ay dapat planuhin at isiping mabuti ang kabuoang pananaliksik na gagawin
 - a. paglalahad ng layunin
 - b. pagsulat ng pinal na pananaliksik
 - c. pagwawasto at pagrebisa ng burador
 - d. paghahanda ng iwinastong balangkas

12. Isa sa mga dapat isaalang – alang bago isagawa ang pananaliksik
- a. paksa
 - b. burador
 - c. layunin
 - d. balangkas
13. Binibigyang pansin dito ang nilalaman at paraan ng pagsulat gayundin ang baybay, bantas at wastong gamit ng mga salita
- a. paglalahad ng layunin
 - b. pagsulat ng pinal na pananaliksik
 - c. pagwawasto at pagrebisa ng burador
 - d. paghahanda ng pansamantalang bibliyograpi
14. Sa bahaging ito ng pananaliksik ay inilalahad ang dahilan kung bakit nais isagawa ang pananaliksik
- a. paglalahad ng layunin
 - b. pagsulat ng pinal na pananaliksik
 - c. pagwawasto at pagrebisa ng burador
 - d. paghahanda ng pansamantalang bibliyograpi
15. Anong katangian ng dapat taglayin ng isang mananaliksik?
- a. Minamadali ang trabaho
 - b. Ang mga datos ay nakabase lamang sa naririnig
 - c. Pangongopya ng mga datos, ideya, pangungusap at balangkas ng isang akda.
 - d. Ang isang mananaliksik ay nangangalap ng mga datos o impormasyon upang malutas ang isang partikular na suliranin sa siyentipikong pamamaraan.

Karagdagang Gawain

Magaling! Dahil nagawa mo lahat ang mga gawain at maliwanag na sa iyo ang ating paksa ay bibigyan kita ng karagdagang gawain upang mas lumawak pa ang pag-unawa mo sa **Pananaliksik.**

Panuto: Gumawa ng sariling pananaliksik tungkol sa tradisyon/kultura ng mga mamamayan sa Mindanao. Tandaan ang mga batayan sa pagsagawa ng pananaliksik. Isulat ito sa isang buong papel.

Binabati kita kaibigan! Napakagaling mo! Natapos at napagtagumpayan mo ang aralin. Sana'y naiwan sa iyong isipan ang lahat ng mga napag-aralan natin sa araw na ito. Bagaman tapos na tayo sa araling ito, ihandang muli ang iyong sarili sa panibago na namang aralin, ang **Modyul 10: PAGESUSURI NG MGA DATOS SA PANANALIKSIK SA ISANG PROYEKTONG PANTURISMO**

Susi sa Pagwawasto

BALIKAN	SUBUKIN	TAYAIN
Pananaliksik	1.C	1.B
	2.D	2.C
1. Paghahanda	3.B	3.C
2. Lohikal	4.A	4.D
3. Masusi	5.C	5.C
4. Akademiko	6.B	6.D
5. Kritikal	7.D	7.A
6. paksa	8.C	8.B
7. layunin	9.C	9.D
8. balangkas	10.B	10.B
9. bibiliyograpi	11.A	11.D
10.burador	12.D	12.A
	13.D	13.C
	14.A	14.A
	15.D	15.D

Sanggunian

<https://unsplash.com/s/photos/magazine>

<https://unsplash.com/photos/8zSmlYAaUfg>

<https://tl.wikipedia.org/wiki/Pananaliksik>

<https://philnews.ph/2019/07/15/depinisyon-ng-pananaliksik-ibat-ibang-awtor/>

Pinagyamang Pluma

www.canva.com

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph